

شناسگر رکورد ۱۱۵۵۱۱۲

وضعیت فهرست نویسی: نهیا

رده بندی کنگره: ۱۲۸۶ ن ۲۱۱۷۶ DSR

شماره کتبخانسی ملی: ۱۱۵۵۱۱۲

سرشناسه: نصراللهی، محمود، ۱۳۴۳ -

عنوان و نام پدید آور: بر کران زندگی: گزیده‌ای از آداب، رسوم، باورها و مثل‌های دیار گنلهاد

مؤلف محمود نصراللهی.

وضعیت نشر: مشهد، مردآیز، ۱۳۸۶.

مشخصات ظاهری: ۸۰ ص.

شابک: ۹۶۴-۹۹۳۱-۲۴-۹

موضوع: فرهنگ عامه -- ایران -- گنلهاد

موضوع: گنلهاد -- آداب و رسوم و زندگی اجتماعی

رده بندی دیویی: ۹۵۵/۸۲۷

بر کران زندگی

گزیده‌ای از آداب، رسوم، باورها و مثل‌های دیار گناباد

مؤلف:

محمود نصراله‌ی

نشر مرندیز

بر کران زندگی

محمود نصراللهی شهری

طرح جلد: امیر مهرآیین

چاپ: دقت

نوبت چاپ: اول، ۱۳۸۷

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱۲۰۰ تومان

شابک: ۹۶۴-۹۹۲۱-۲۴-۹

مشهد، میدان تختی، خیابان صاحب الزمان ۱، شماره ۲/۱۳۸

تلفن: ۰۵۱۱-۷۲۵۱۳۰۲

تهران: پارسیان، تلفن: ۰۲۱-۶۶۹۶۴۱۶۴

نشانی سایت اینترنتی: www.marandiz.com

فهرست مطالب

مقدمه.....	۹
فصل اول: تولد و مراسم آن.....	۱۳
لباس نوزاد (سیسمونی).....	۱۳
اذان گفتن در گوش نوزاد.....	۱۴
نام گذاری فرزندان.....	۱۴
حمام زایمان.....	۱۵
جشن تولد.....	۱۵
ختنه سوری.....	۱۶
فصل دوم: ازدواج و مراسم آن.....	۱۷
مکانهای همسرایی.....	۱۷
نوع ازدواج.....	۱۸
استخاره.....	۱۸
مراحل همسرگزینی.....	۱۹
۱- تصمیم گیری.....	۱۹
۲- تحقیق.....	۱۹
۳- خواستگاری.....	۲۰
۴- شیرینی خوری (بله برون).....	۲۰
۵- عقد کنان.....	۲۱
۶- عروسی.....	۲۲

۲۲	۷- پا تختی
۲۳	۸- خانه نویی
۲۳	ازدواج مجدد
۲۵	فصل سوم: فوت و مراسم آن
۲۶	مجالس ترحیم (ختم، پر سه)
۲۷	عناوین مجالس ترحیم
۳۰	نکات مهم کاربردی در برگزاری مجالس و مراسم:
۳۱	آیین سنتی « چراغ برات »
۳۳	فصل چهارم: مراسم مذهبی واجتماعی
۳۳	مراسم مذهبی
۳۵	برخی محدودیت‌های مربوط به ماه محرم وصفر:
۳۶	اعیاد مذهبی
۳۷	مراسم اجتماعی
۳۸	نحوه گذران سال تحویل
۳۹	سیزده بدر
۳۹	شب یلدا
۴۰	عقیقه
۴۰	عیادت از بیمار
۴۰	بدرقه مسافر
۴۱	استقبال از حجاج
۴۳	فصل پنجم: رایج ترین ضرب المثل‌ها و شرایط اجتماعی طرح آن
۷۸	«منابع و مأخذ»

مقدمه

خدا را شکرگزارم ، که به من این توان و فرصت را عطا فرمود تا آنچه را دیده ام ، خوانده ام ، شنیده ام و احساس می کنم آگاهی از آنها برای همشهریان و هم وطنانم در هر مقطع از زندگی ، بدون توجه به جنسیت ، مفید و مناسب است به رشته تحریر درآورم . در این راستا هر انسانی در زمان حیاتش با سه واقعه مهم یعنی تولد ، ازدواج و مرگ روبرو است که اراده انسان بنا به حکمت خداوندی درمورد واقعه اول و سوم تسلیم است ولی در واقعه دوم می تواند اینگونه نباشد .

در اثر حاضر واقعیتهای اجتماعی ، فرهنگی و اعتقادی مربوط به سه مقوله فوق ، برخی منلهای رایج ایران همراه با شرایط اجتماعی طرح آنها و توضیح برخی اصطلاحات معمول در گناباد بطور کلی مطمح نظر قرار گرفته است و هموطنان می توانند با مطالعه این مجموعه اثربخش تر مددکار خود و دیگران در انجام رفتارهای اجتماعی باشند . امید است مورد استفاده فرهنگ دوستان گرامی قرار گیرد .

در اینجا بر خود لازم می دانم از راهنمایهای اساتید گروه علوم اجتماعی دانشگاه آزاد اسلامی و پیام نور گناباد ، دبیران گروه ادبیات فارسی ، علوم اجتماعی ، پژوهشکده شهید محمود قاسمی مدیریت آموزش و

پرورش شهرستان گناباد و جناب آقای مهدی اسماعیل زاده و کلیه افرادی که در تهیه این اثر مشوق و یا ر اینجانب در هر مرحله ای بوده اند تشکر و قدردانی نمایم.

با توجه به این سخن که «اگر انسان می خواست آن قدر صبر کند ، تا کاری را چنان انجام دهد که هیچکس ایرادی در آن نیابد ، هرگز کاری انجام نمی شد» این اثر خالی از نقصان و لغزش نیست لذا نگارنده از خوانندگان ارجمند تقاضا دارد از ایرادات اغماض ننموده ، پیشنهادهای سازنده خود را به آدرس ناشر و یا مولف : @m_nasrollahi_s@yahoo.com ارسال نمایند تا در جای خود مورد توجه قرار گیرد.

لازم به ذکر است جهت سهولت آگاهی دقیق از هر مآخذ ، پس از هر مطلب مورد استناد دو عدد در داخل پرانتز ذکر شده است که عدد سمت راست نشانگر منبع مورد استفاده با توجه به فهرست مراجع و مآخذ می باشد و عدد سمت چپ آن ، صفحه مورد استفاده همان مرجع را مشخص می سازد. بعنوان مثال در اعداد (۵، ۱۴۶) عدد ۵ مشخص کننده مرجع : رجب زاده (هاشم) ، برخی مثلها و تعبیرات فارسی، انتشارات آستان قدس رضوی، چاپ دوم ۱۳۷۶ و عدد ۱۴۶ صفحه همین مآخذ بشمار میرود.

زمستان ۸۶

محمود نصرالهی

ضرورت و کاربرد

در شرایط طبیعی بیان هر سخن، انجام هر کار بدون هدف و نیت خاصی نمی‌باشد. نگارش کتاب حاضر نیز از این امر مستثنی نبوده، ضرورتها و اهداف زیر مطمح نظر بوده است.

- هدفمندتر شدن رفتار هموطنان به لحاظ نظری و عملی در شرایط اجتماعی مختلف با توجه به واقعیتهای اجتماعی زمان حال در هر منطقه‌ای از کشور

- احساس نیاز نگارنده به پر نمودن خلاء نسبی کتبی که تاکنون در این زمینه به رشته تحریر در آمده است.

- کمک به افزایش اطلاعات افراد جهت انجام رفتارهای اجتماعی مناسب تر در دوره کودکی، نوجوانی، جوانی، بزرگسالی و حتی پیری

- تأمین نیاز آیندگان به آگاهی از واقعیتهای اجتماعی و فرهنگی زمان حال (آن چیزی که ما هم اکنون بدان نیاز داریم و بناچار بیشترین اطلاعات خود را از ادبیات شفاهی پیشینیان، که در اثر گذشت زمان تحول پیدا نموده است اخذ می‌کنیم)

- تقویت و احیاء برخی عناصر فرهنگی غنی جامعه

در ضمن به لحاظ کاربردی و ساده نویسی مطالب، این اثر چراغی است فرا روی تمامی ایرانیان و گنابادیهای فرهنگ دوست که می‌خواهند در مورد ایران تحقیق نمایند. لازم به یادآوری است مباحث مطرح شده در کتاب بر مبنای واقعیتهای موجود (آنچه هست) نوشته شده، نه بر اساس آنچه باید باشد، لذا جنبه کاربردی بودن آن در زمان حال نمود بیشتری دارد.